

Center for Bioetik og Nanoetik - et center i vækst

Foran dig har du første udgave af Center for Bioetik og Nanoetiks (CBN) nyhedsbrev. Vi håber, at du vil finde nyhedsbrevet interessant og relevant for dit arbejde og nogle af de etiske spørgsmål forbundet med det.

Af Ulrik Becker Nissen, Centerleder, PhD

Hvad er CBN?

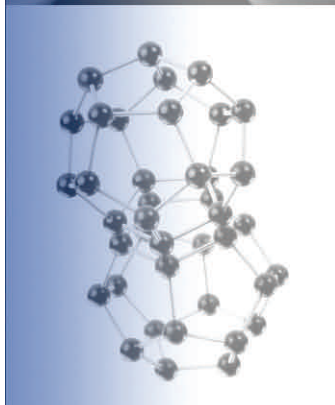
CBN er et tværfagligt center ved Aarhus Universitet med fokus på bioetik og nanoetik. Bioetikken forstår vi bredt som det område der omhandler etiske spørgsmål i forhold til sundhedsvidenskab, naturvidenskab, fødevarerforskning, dyreetik og miljøetik. Nanoetik sigter mod den forskning der rejser sig i tilknytning til den tværfaglige forskning i nanoteknologi. De områder som CBN for tiden særligt har forskningsmæssigt fokus på er empirisk bioetik, genetik og etik, nanoetik og medicinsk teknologivurdering. CBN er ved at udvikle arbejdet med fødevareretik, dyreetik og miljøetik. Du kan finde flere oplysninger om CBN på vores hjemmeside: www.bioetik.au.dk

Hvem er CBN?

CBN består af en række tilknyttede forskere fra Aarhus Universitet og ledes af lektor, ph.d. Ulrik Nissen. Omkring halvdelen er seniorforskere, den resterende del primært ph.d. studerende. Forskerne dækker en bredde af fagområder der afspejler CBNs arbejdsområder og har således baggrund i sundhedsvidenskabelige, naturvidenskabelige, jordbrugsvidenskabelige, humanistiske og teologiske fagmiljøer. Bredden i faglighed anser vi for vigtigt for at lave forskning af højeste kvalitet i dette tværfaglige område og som afgørende for at at levere kompetent undervisning og forskningsformidling i en række forskellige sammenhænge.

Hvad vil CBN?

Formålet med CBN er indenfor både forskning, undervisning og forskningsformidling at udvikle nye forskningsprojekter og at indgå i samarbejde med omkring bioetiske og nanoetiske spørgsmål. Hovedvægten for CBN har ligget på forskning, særligt ph.d. og post doc projekter. I løbet af det sidste år er udbuddet af undervisning i bioetik dog udvidet markant, ligesom CBNs engagement i forskellige formidlingsopga-

ver er vokset. CBN ønsker vedvarende at stille sine ressourcer til rådighed på flere måder:

- CBN kan indgå som deltager i forskningsprojekter der har basis i sundheds-, natur- og jordbrugsvidenskabelige sammenhænge.
- CBN kan bidrage med kurser, oplæg og undervisning i en række forskellige sammenhænge.
- CBN kan inddrages i rådgivning, konsultationer og udredning hos både offentlige institutioner og private virksomheder.

CBNs nyhedsbrev

Som en del af formidlingen af CBNs arbejde, vil der fremover blive sendt fire korte nyhedsbreve ud om året. Disse vil kun blive distribueret elektronisk og indtil videre kun i en dansk udgave. Til udsendelse af dette første nyhedsbrev, har vi tilladt os at indsamle e-mail adresser fra internettet, hvor din e-mail adresse har været blandt disse. Vi håber, at du vil blive glad for at læse dette nyhedsbrev.

For nærmere oplysninger om CBN er enhver henvendelse velkommen til centerleder Ulrik Nissen på centerets e-mail adresse bioetik@teo.au.dk. ■

PhD projekt i fødevareetik

Af Jes Harfeld, Ph.d.-stipendiat

CBN har netop startet et tværfagligt/tværviden-skabeligt projekt om fødevarernes etiske aspekt i et samarbejde mellem CBN og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet.

Projektet ligger i forlængelse af de sidste par årtiers voksende fokus på fødevareproduktionens problematikker. Medierne ofte populistiske og kortsigtede interesse for naturetiske og dyreetiske problemstillinger i forbindelse med for eksempel grisetransporter, burhøns og gensplejsede afgrøder kan i dette perspektiv ses som overfladekrusninger fra en større samfundsmæssig bevægelse. På intet tidligere tidspunkt har der således i

den almene befolkning været en tilsvarende markant interesse for at spise rigtigt – ikke blot fysiologisk og sundhedsmæssigt rigtigt, men rigtigt i forhold til etiske og værdimæssige overvejelser.

Projektet vil være en afklaring og analyse af de etiske og værdimæssige overvejelser, der bør være til stede i forbindelse med vores fødevareproduktion. Efter en afdækning af eksisterende (ofte utilitaristiske) teorier indenfor feltet, vil projektet, med udgangspunkt i den nyeste naturvidenskabelige forskning omkring dyrevelfærd og jordbrugsmiljø introducere et dydsetisk/kommunitaristisk alternativ. Samtidig vil projektet synliggøre, hvorledes det etiske hensyn til husdyr og miljø sammen med fødevareproduktionens kompleksitet fordrer et stærkt og gennemgribende normativt værdi- og handlegrundlag i samfundets forvaltende institutioner og det politiske system – som f.eks. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Mini-

Konference på AU d. 14. december

Som et resultat af Aarhus Universitets fusion med nye forskningsinstitutioner har Center for Bioetik og Nanoetik (CBN) udviklet et samarbejde med Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) og Danmarks Miljøundersøgelser (DMU).

En første markering af dette samarbejde er en konference d. 14. december på Aarhus Universitet. Se mere på CBNs hjemmeside.

steriet for Familie- og Forbrugeranliggende.

Afhandlingen planlægges udarbejdet som artikler på engelsk. ■

EACME 2007. Rapport

Hvert år i september måned afholder European Association of Centres of Medical Ethics (EACME) deres "Annual Conference". I år var det i Zürich, 13. – 15. september med temaet "Bioethics in the Real World". I både plenary og parallel sessions blev bioetikken professionelle identitet, bioetikken rolle i det offentlige rum, bioetisk rådgivning i professionelle sammenhænge, samt undervisning i etik i forhold til sundhedspleje fremlagt og diskuteret. Flg tre temaer viste sig at stå centralt: *Professionaliseringen* – Bioetikken befinder sig i en professionel samtale, hvor dens egen professionalitet er til diskussion. Spørgsmålet om bioetikken selvstændiggørelse som fag og disciplin førte frem til en betoning af erfaringen som det afgørende. *Praksis* – bioetikken udfolder sig i mødet med en konkret praksis. I dette møde må bioetikken egen praksis – at være involveret – udfolde sig. *Position* – bioetikken rolle befinder sig hele tiden i spændingen mellem at være involveret og fri, at være deltager og outsider. Denne dobbelte rolle er væsentlig for berettigelsen af bioetikken tilstedeværelse. Næste år afholdes konferencen i Prag. UBN. ■

Gen-Etisk Netværk

Tirsdag d. 27. november kl 14–16, lokale 2.2 i Studenternes Hus kommer klinisk genetisk rådgiver Kirsten Rasmussen (Odense Universitetshospital) og holder foredrag med titlen "Genetisk rådgivning i den kliniske dagligdag—praktik og etik". Se også CBNs hjemmeside.

Enhver er velkommen til at komme og deltage.

EurSafe 2007. Rapport

Fra den 13. til den 15. september blev den syvende (næsten) årlige konference for European Society for Agricultural and Food Ethics (EurSafe) afholdt i Østrigs hovedstad Wien. Årets hovedtema var 'Sustainable Food Production and Ethics', og i løbet de tre dages tætpakkede program blev der, såvel i større plenarforum som i mindre sideløbende seminarer, givet mange bud på, hvorledes 'bæredygtighed' manifesterer sig som et etisk – og i særdeleshed samfundsetisk – problem indenfor fødevareproduktion. Udover – og samtidig ofte i forlængelse af – hovedtemaet var der parallel sessions og plenary sessions omkring emner som dyrevelfærd og etik, genmodificerede dyr og planter, økologi, lovgivning samt kloning af dyr. EurSafe er et særdeles tværfagligt forum, hvor både filosoffer, sociologer, teologer

og naturvidenskabsfolk diskuterer og arbejder med de nævnte temaer. Et sådan bredt spektrum af akademikere kan til tider gøre kommunikationsgangen lidt svær, men samtidig utrolig givtigt, når den lykkes. Næste EurSafe-konference afholdes ved University of Nottingham i England om ca. 1½ år – dvs. i løbet af forår/sommer 2009. Der vil i løbet af december være mulighed for at finde 'call for papers' via CBN's hjemmeside, men en foreløbig side med information kan findes på hjemmesiden: http://www.eursafe.org/pdf/preannouncement_2009.pdf.

JH ■